

HRVATSKO
KATOLIČKO
SVEUČILIŠTE
ZAGREB
UNIVERSITAS
STUDIORUM
CATHOLICA
CROATICA
ZAGREBIA

Detaljni izvedbeni plan

Akadska godina:

2026/2027

Semestar:

Ljetni

Studij:

Psihologija (R) (izborni)

Godina studija:

2

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU

Naziv kolegija: Osnove strukturalnog modeliranja

Kratica kolegija: IZBD289

ECTS bodovi: 3

Šifra kolegija: 292092

Preduvjeti za upis kolegija: Nema

Ukupno opterećenje kolegija

Vrsta nastave

Ukupno sati

Predavanje

15

Seminar

15

Vježba u praktikumu

15

Mjesto i vrijeme održavanja nastave: HKS - prema objavljenom rasporedu

II. NASTAVNO OSOBLJE

Nositelj kolegija

Ime i prezime: Glavaš Dragan

Akademski stupanj/naziv:

Izbor: docent

Kontakt e-mail:

dragan.glavas@unicath.hr

Telefon:

Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu

Suradnici na kolegiju

Ime i prezime: Rihtar Stanko

Akademski stupanj/naziv:

Izbor: naslovni viši predavač

Kontakt e-mail:

stanko.rihtar@unicath.hr

Telefon:

Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu

III. DETALJNI PODACI O KOLEGIJU

Jezik na kojem se nastava održava: Hrvatski

Opis kolegija

Ciljevi kolegija. Upoznavanje s osnovama strukturalnog modeliranja (structural equation modeling, SEM). Stjecanje sposobnosti teorijske artikulacije problema, uz postavljanje eksplicitnih hipoteza ili istraživačkih pitanja ovisno o konfirmatornoj ili eksploratornoj strategiji istraživanja. Operacionalizacija hipoteza / istraživačkih pitanja primjereno mogućnostima i doseg strukturalnog modeliranja: optimalna artikulacija teorijskog i mjernog modela, uz izbjegavanje uobičajenih pogrešaka. Ovladavanje računalnom analizom modela upotrebom namjenskog softwera (Amos, R - lavaan, Mplus, Phytion...).

Sadržaj kolegija. Osvrt na stečeno nužno predznanje: faktorska analiza i višestruka regresija s intervenirajućim varijablama (medijatorima i moderatorima). Sagledavanje spomenutog predznanja iz perspektive teorijski validnog strukturalnog modeliranja: SEM kao fleksibilnija proširena regresija koja omogućuje modeliranje složenijih odnosa između varijabli (manifestnih i latentnih) u širem teorijskom okviru. Artikulacija strukturalnog i mjernog modela upotrebom dijagrama puta (path). Pogreške u mjerenim varijablama kao jamstvo robusnosti. Utjecaj veličine uzorka: minimalan broj opservacija po procijenjenom parametru; minimalna veličina cijelog uzorka (zbog složenosti SEM zahtijeva veće uzorke od regresijske analize). Uobičajene pogreške: pretjerano kompliciranje (previše varijabli i/ili odnosa koji otežavaju procjenu i interpretaciju modela); zanemarivanje pokazatelja slaganja (fit indices); neopravdane pretpostavke o kauzalnosti – SEM provjerava odnose, a kauzalnost ovisi o nacrtu istraživanja (npr. eksperimentalnom ili korelacijskom). Priprema prikupljenih podataka za analizu: distribucije varijabli, nedostajući (missing) i odstupajući podatci (outliers). Provjera i mjere empirijske validnosti pretpostavljenog modela putem slaganja s empirijski prikupljenom građom: hi-kvadrat test, RMSEA, CFI, SRMR. Konfirmatorna faktorska analiza. Formalna pravila i zahtjevi prezentacije i diseminacije nalaza.

Očekivani ishodi učenja na razini kolegija

Ovladati vještinom operacionalizacije ciljeva i hipoteza (istraživačkih pitanja) primjereno naknadnoj analizi modeliranjem strukturalnih jednadžbi. Samostalno artikulirati optimalan i uravnotežen model, uz izbjegavanje pretjerane složenosti, redundantnosti i uobičajenih metodoloških pogrešaka. Operacionalizirati mjerni model i moći provjeriti njegovo post-hoc slaganje s teorijskim. Primjereno interpretirati nalaze, a potom ih prikazati i diseminirati na formalno korektan i elegantan način (primjeren publici, od znanstvene do šire javnosti).

Literatura

Obavezna

Raykov, T., Marcoulides, G. A. (2006). *A First Course in Structural Equation Modelling*. Lawrence Erlbaum Associates.

Schumaker, R. E., Lomax, R. G. (2022). *A beginner's Guide to Structural Equation Modeling*. Taylor and Francis Group, LLC.

Dopunska

Hoyle, R. (Ed.) (2023). *Handbook of Structural Equation Modeling* (2nd ed.). Guilford Press.

Kline, R. B. (2015). *Principles and Practice of Structural Equation Modeling* (4th ed). The Guilford Press.

Način ispitivanja i ocjenjivanja

Polaze se DA	Isključivo kontinuirano praćenje nastave NE	Ulazi u prosjek DA
---------------------	--	---------------------------

Preduvjeti za dobivanje potpisa i polaganje završnog ispita

Redovito pohađanje nastave (najmanje 70 %); stjecanje minimalno 50 % bodova tijekom nastave.

Način ocjenjivanja

1. Nastavne aktivnosti – 70 % ocjene (seminarski rad 50 %, aktivno sudjelovanje u nastavi 20 %).
2. Završni usmeni ispit – 30 % ocjene

Brojčana ljestvica ocjenjivanja studentskog rada:

- izvrsan (5) – 90 do 100% bodova
- vrlo dobar (4) – 80 do 89,9% bodova
- dobar (3) – 65 do 79,9% bodova
- dovoljan (2) – 50 do 64,9% bodova
- nedovoljan (1) – 0 do 49,9 % bodova

Način polaganja ispita

Usmeni.

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava za prijenos bodova

VRSTA AKTIVNOSTI	ECTS bodovi - koeficijent opterećenja studenata	UDIO OCJENE (%)
Pohađanje nastave	0	0
Seminarsko izlaganje	1,5	50
Kolokvij - međuispit	0	0
Aktivnost na vježbama i seminaru	0,6	20
Ukupno tijekom nastave	2,1	70
Završni ispit	0,9	30
UKUPNO BODOVA (nastava+zav.ispit)	3	100

IV. TJEDNI PLAN NASTAVE